
Sitrep Irak

NR.25, 10/06/04

Stand van zaken: 09.00 uur

Dit sitrep is een gezamenlijke productie van AIVD, MIVD en Buitenlandse Zaken. Onder verwijzing naar de brief van de Coördinator I&V dd. 22 januari jl. met kenmerk 04G463079, diene dat bij het opstellen van deze sitrep geen verschillen van inzicht naar voren zijn gekomen.

Samenvatting: Op 8 juni jl. is Veiligheidsraadresolutie 1546 unaniem aanvaard. De resolutie bekrachtigt de nieuwe Iraakse Interim Regering en gaat in op het politieke proces, de rol van de VN en de multinationale troepenmacht. Door veel VR-leden werd stil gestaan bij de betekenis van de resolutie voor de VR en de VN. De interim-regering lijkt een redelijke afspiegeling van de etnisch-religieuze machtsverhoudingen in het land. Van de tien topfuncties (premier, (vice)-presidentschap, machtsministeries) zijn er vier door shi'ieten, drie door soennieten en drie door Koerden bezet. In een brief van 1 juni aan president Bush hebben de leiders van de grootste Iraaks-Koerdische partijen verklaard dat de nieuwe Veiligheidsraadresolutie inzake Irak een verwijzing dient te bevatten naar de – voor de Koerden zeer gunstige - *Transitional Administrative Law (TAL)* die in maart van dit jaar is opgesteld. Hieraan is geen gevolg gegeven. De brief is een duidelijk signaal van Koerdische frustraties over het verloop van het transitieproces. De huidige, stijgende lijn van aanslagen in Bagdad doet vermoeden dat anti-MNF elementen zich in toenemende mate op deze stad richten. Een toename in gewelddadigheden en aanslagen tegen '*soft targets*' (personen en organisaties die zich inzetten voor de wederopbouw van Irak) lijkt waarschijnlijk. Op dit moment lijkt sprake te zijn van een zeker afvlakken van de eerder stijgende trend van aanvallen op Coalitie Troepen in geheel Irak ('*hard targets*'). Het totaal van veiligheidsincidenten in Irak is thans meer dan in januari maar minder dan in april.

I Politieke en militaire ontwikkelingen

A. Internationale politieke ontwikkelingen (BZ):

Op 8 juni jl. is Veiligheidsraadresolutie 1546 unaniem aanvaard. De resolutie bekrachtigt de nieuwe Iraakse Interim Regering (IIG, zie Interne politieke ontwikkelingen) en gaat in op het politieke proces, de rol van de VN en de multinationale troepenmacht. Belangrijke elementen van het politieke proces worden in de resolutie vastgelegd: het einde van de bezetting, de opheffing van de *Coalition Provisional Authority*, de belangrijke data van het politieke proces tot eind januari 2005 en de grotere ondersteunende rol van de VN. Deze rol omvat duidelijke taken in het politieke proces. De VN wordt gevraagd steun te bieden bij alle belangrijke stappen die in de komende maanden op dit vlak zullen worden gezet: het organiseren van een nationale conferentie, het organiseren van verkiezingen en het

constitutionele proces. Dit stemt overeen met de eigen taakopvatting van de VN in Irak en met wat de regering meent dat van de VN in Irak kan worden verwacht. Resolutie 1546 stelt verder dat de multinationale troepenmacht op verzoek van de interim-regering in Irak is en voegt daarmee een extra element toe aan de grondslag

---

voor de aanwezigheid van de multinationale troepenmacht in Irak onder Hoofdstuk VII van het VN Handvest. In de resolutie wordt bepaald dat het mandaat zal worden herzien op verzoek van de Iraakse regering of 12 maanden nadat de resolutie is aangenomen. Het mandaat loopt af als het politieke proces op 31 december 2005 is voltooid. Als eerder dan die datum door de Iraakse regering om beëindiging van het mandaat zou worden verzocht, zal de Veiligheidsraad daartoe besluiten.

De resolutie herbevestigt de autorisatie van de multinationale troepenmacht zoals vervat in Veiligheidsraadresolutie 1511 met als voornaamste taken het waarborgen van veiligheid en stabiliteit, het helpen scheppen van de voorwaarden voor het tot stand brengen en voltooiën van het politieke en economische wederopbouwproces en het ondersteunen van de capaciteitsopbouw van de Iraakse veiligheidsorganisaties. De resolutie stelt voorts dat de multinationale troepenmacht de bevoegdheid heeft om "alle noodzakelijke maatregelen te treffen die bijdragen aan het handhaven van de veiligheid en stabiliteit in Irak in overeenstemming met de brieven die zijn toegevoegd aan de resolutie", om het goede verloop van het politieke proces mogelijk te maken en om de VN te beschermen tijdens diens werkzaamheden ter ondersteuning van het politieke proces in Irak. Ten behoeve van de bescherming van de VN wordt een aparte entiteit gecreëerd die deel uitmaakt van de multinationale troepenmacht. In de brieven van de Iraakse premier Allawi en de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Powell aan de voorzitter van de VN-Veiligheidsraad is vastgelegd dat een veiligheidspartnerschap zal worden gecreëerd tussen de multinationale troepenmacht en de Iraakse regering om coördinatie tussen beiden te verzekeren. In de brief van minister Powell wordt gesteld dat de militairen van de multinationale troepenmacht zullen optreden in overeenstemming met hun verplichtingen onder het oorlogsrecht, inclusief de Geneefse Conventies.

Tijdens de laatste onderhandelingsrondes bleek dat de relatie tussen de MNF en de IIG het gevoeligste punt was. In de stemverklaringen stelde de Franse PV dat Frankrijk graag had gezien dat de resolutie zou stipuleren dat indien geen overeenstemming wordt bereikt tussen de MNC en de Iraakse autoriteiten, de IIG het laatste woord zou hebben. Aangezien dit echter voor de interim-regering zelf geen hard punt was, had Frankrijk dit laten vallen. Omdat ook andere VR-leden konden instemmen met de tekst was de weg vrij voor unanieme aanvaarding.

Verder toonden alle VR-leden zich in hun stemverklaringen gelukkig met de nieuwe resolutie. Velen stonden uitgebreid stil bij het belang van de overdracht van de soevereiniteit. Amerikaanse PV Negroponte gaf aan dat de resolutie duidelijk maakt dat de soevereiniteit van Irak "undiluted" is. Een aantal VR-leden, waaronder Duitsland, stelde dat het zaak was bij de implementatie van de resolutie duidelijk rekening te houden met de soevereine wil van Irak.

Volgens Negroponte biedt de resolutie lidstaten en regionale organisaties veel mogelijkheden bij te dragen aan de stabilisatie van Irak. De tekst terzake in de resolutie is afgezwakt vanwege bezwaren van Frankrijk, dat niet de weg wilde openen voor een rol van de NAVO. De Russische PV hield opnieuw een pleidooi voor een internationale conferentie met alle relevante Iraakse partijen, de buurlanden van Irak en de VR-leden.

Door veel VR-leden werd stil gestaan bij de betekenis van de resolutie voor de VR en de VN. De constructieve sfeer waarin de onderhandelingen hadden plaatsgevonden, uitmondend in de consensus, diende als voorbeeld van "effectief multilateralisme".

De Hoge Vertegenwoordiger van de EU Solana heeft op 9 juni de nieuwe resolutie verwelkomd. Daarnaast heeft hij gezamenlijk met Commissaris Patten een brief aan de president van de EU-Raad Cowen verstuurd inzake de EU Medium Term Strategy voor Irak. Hierin wordt gesteld dat de EU thans een mogelijkheid heeft om haar betrokkenheid en betrekkingen met Irak geleidelijk aan te versterken. Volgens Solana dient de EU zich op drie gebieden te richten: 1) het politieke proces ondersteunen (o.a. steun tijdens het verkiezingsproces, constitutioneel proces); 2) veiligheid en stabiliteit waarborgen (o.a. steun bij politietraining en civiele instrumenten voor crisis management, veiligheid in de regio); 3) betrekkingen met Irak aangaan (gebruikmakend van de EU Strategic Partnership with the Mediterranean and Middle-East). Ook oppert Solana dat de EU zou kunnen overwegen om een eventuele internationale conferentie te co-sponsoren.

Op 7 juni heeft VN Speciaal adviseur Brahimi een verklaring afgegeven in de Veiligheidsraad. Hij onderstreepte de drie belangrijkste prioriteiten in Irak: veiligheid, verkiezingen, en wederopbouw van de staatsinstellingen.

B. Interne politieke ontwikkelingen (MIVD en AIVD):

De interim-regering lijkt een redelijke afspiegeling van de etnisch-religieuze machtsverhoudingen in het land. Van de tien topfuncties (premier, (vice)-presidentschap, machtsministeries) zijn er vier door shi'ieten, drie door soennieten en drie door Koerden bezet. Ook binnen deze groepen is de politieke balans zorgvuldig bewaard: zo is onder de vier shi'ieten een SCIRI-lid, een Da'awa-lid, een INA-lid en een partijloze.

Ondanks de ogenschijnlijk evenredige postenverdeling, lijken de shi'ieten – en dan met name de religieuze stroming – er ietwat bekaaid af te komen als ook de rest van de ministersposten hierbij worden betrokken. Of dit opzet is van de andere partijen, of dat SCIRI en Da'awa zelf zich bewust enigszins distantiëren, is vooralsnog niet duidelijk. Feit is dat het dossier veiligheid goeddeels in handen is gekomen van seculier ingestelde personen, o.a. met een tribale achtergrond. De driehoek Allawi (premier) – Naqib (Binnenlandse Zaken) – Sha'alan (Defensie) vormt hier de kern.

Het nu geformuleerde Aanhangsel (toegevoegd aan de interim-grondwet) behelst de taken en verantwoordelijkheden van de diverse regeringsinstanties. De premier en zijn ministers bepalen het beleid van de regering, maar de president heeft niet alleen een ceremoniële taak. Samen met de twee vice-presidenten moet hij (unaniem) instemmen met de beleidsmaatregelen vooraleer deze uitgevoerd kunnen worden. De Nationale Interim-Raad – die volgens planning op korte termijn door een nationale conferentie wordt gekozen – kan deze maatregelen ook tegenhouden met tweederde meerderheid.

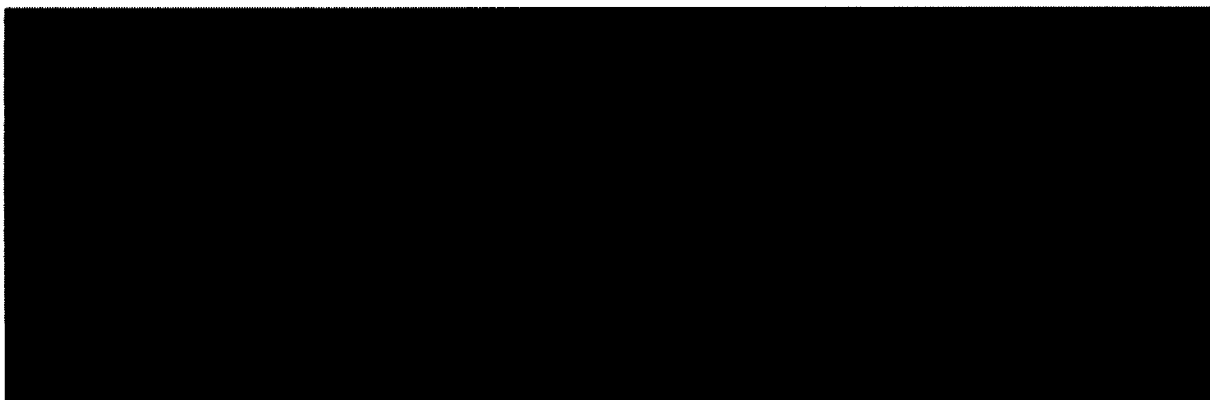
Niet onvermeld mag blijven, dat de prominente shi'ietische geestelijke Ali al-Sistani ondanks zijn voorzichtige goedkeuring van de IIG, tevens zijn onvrede heeft geuit over het feit dat de IIG niet middels directe verkiezingen tot stand is gekomen. Met zijn goedkeuring houdt al-Sistani vast aan zijn streven rust en eensgezindheid te

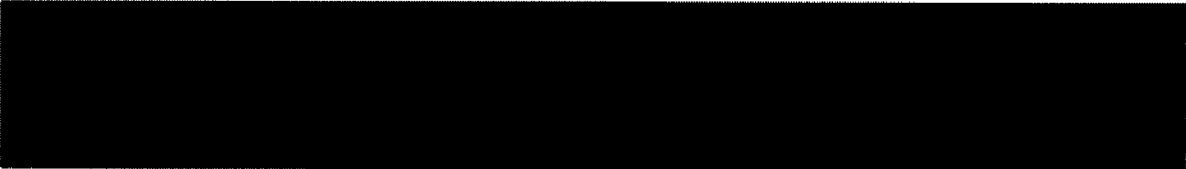
behouden teneinde het overgangsproces soepel te laten verlopen naar de parlementsverkiezingen in 2005. Aanvullend heeft al-Sistani aan de IIG een aantal in zijn ogen vereiste taken genoemd, waaronder het realiseren van een VN-resolutie die Irak volledige soevereiniteit geeft, het verbeteren van de veiligheidssituatie, het leveren van basisvoorzieningen en het voorbereiden van de verkiezingen voor 2005.

Een eerste aanzet tot de verkiezingen is met de door een VN-team recent aangestelde Iraakse Verkiezings-Commissie (IVC) gegeven. De IVC heeft de zware taak de verkiezingen die in januari 2005 zijn gepland, voor te bereiden. Ondanks de mogelijke keuze voor het proportionele kiesstelsel is voorsnog niet duidelijk op welke wijze een volkstelling zal worden gehouden. Dit zal mede afhankelijk zijn van de veiligheidssituatie in Irak. Het grote risico bestaat dat de verkiezingsvoorbereidingen een nieuw doelwit vormen voor radicale elementen die het politieke wederopbouwproces willen frustreren. Het valt niet uit te sluiten dat de slechte veiligheidssituatie leidt tot organisatorische en logistieke vertraging bij de organisatie van de verkiezingen. Illustratief in dit verband is de uitspraak van Iyad Allawi – vlak voor zijn benoeming tot premier – dat vanwege voornoemde problemen de verkiezingen met minstens een half jaar zullen moeten worden uitgesteld.

In een brief van 1 juni aan president Bush hebben de leiders van de grootste Iraaks-Koerdische partijen, Massoud Barzani en Jalal Talabani, verklaard dat de nieuwe Veiligheidsraadresolutie inzake Irak een verwijzing dient te bevatten naar de *Transitional Administrative Law* (TAL) die in maart van dit jaar is opgesteld. Als dit niet zou gebeuren, zou deze tijdelijke grondwet op een andere wijze door de interimregering als bindend moeten worden erkend. De Koerdische leiders dreigen in de brief zich terug te trekken uit de regerings- en bestuurstructuren in Bagdad en niet te zullen deelnemen aan de nationale verkiezingen gepland in januari 2005 als hun wensen niet gehonoreerd worden. De Veiligheidsraad is niet aan de Koerdische wensen tegemoetgekomen. Gelet op de huidige positieve internationale stemming (na unanieme aanname van VR-resolutie 1546) is het de vraag of de Koerdische leiders hun woorden gestand zullen doen.

De TAL erkent de feitelijke autonome status van het Koerdische gebied in Noord-Irak tijdens de transitieperiode. Tevens geeft de TAL in feite vetomacht aan de Koerden over de inhoud van een toekomstige permanente grondwet, die in beginsel bij referendum door drie provincies zou kunnen worden afgewezen. Grootayatollah al-Sistani en andere shi'ietische leiders hebben ten tijde van de opstelling van de TAL al het tijdelijke karakter ervan benadrukt en zouden een verwijzing naar de TAL in de nieuwe resolutie onacceptabel hebben gevonden.

In al-Muthanna is de CPA eind mei begonnen met de afbouw van de organisatie, opdat na 20 juni de meerderheid van het CPA-personeel zal zijn vertrokken. Aangezien er geen sprake is van een opvolging gaat kennis verloren en zullen de per 1 juli bemande vier regionale kantoren die o.a. de Amerikaanse financiële steun beheren met een achterstand beginnen. Voor al-Muthanna betekent dit dat de toegezegde financiële steun (USD 306 miljoen) ook niet na 30 juni spoedig zal arriveren. Voorts vinden in juni de laatste de gemeenteraadsverkiezingen in de provincie plaats. Indien de verkiezingen in ar-Rumaytha voor 30 juni succesvol verlopen, is er nog altijd de onopgeloste impasse binnen de provinciale raad en de politieke ambities van de mogelijk terugkerende sjeik Sami (voormalig gouverneur en voormalig interim-minister), die de relatieve politieke stabiliteit op – korte – termijn kunnen doen wankelen.

Wat betreft de opstelling van Iran ten aanzien van Irak dient te worden gemeld dat de Iraanse regering zich positief heeft uitgelaten over de benoeming van de nieuwe Iraakse president en over de totstandkoming van de interim-regering. Deze reactie is een bevestiging van het Iraanse beleid ten aanzien van Irak tot nu toe. De Iraanse regering zegt te hopen dat de interim-regering in Bagdad, samen met de VN, slaagt in het organiseren van vrije verkiezingen, het oprichten van een parlement, het opstellen van een grondwet, en uiteindelijk het beëindigen van de buitenlandse "bezetting". Bij de verwezenlijking van een politiek stabiel en onafhankelijk Irak verdient de Iraakse interim-regering alle steun van Iran, aldus de regering in Teheran. De opstelling van de Iraanse regering wordt in het algemeen ondersteund door het nieuwe, door 'conservatieven' sterk gedomineerde parlement, dat op 27 mei jl. is aangetreden. Een vraag is of dit ook geldt voor geestelijk leider Khamenei en zijn kringen.

Zonder het expliciet kenbaar te maken, vindt (ook) het overgrote deel van de conservatieven in Iran dat de presentie van westerse militaire eenheden in Irak voorlopig noodzakelijk is ter voorkoming van verdere destabilisering. Zo realiseren alle partijen in Teheran zich dat toenemende destabilisering in Irak een veiligheidsrisico voor Iran met zich brengt. In dit verband moet ook het bericht worden gezien over het overleg van een delegatie van Britse militairen en Irakezen met een Iraanse delegatie, eind mei jl., over de veiligheidssituatie in het zuidelijk grensgebied.

Met de betrokkenheid bij de stabiliteit in Irak willen de conservatieven het pragmatisme in hun buitenlandse politiek tonen. Hierin passen geen subversieve activiteiten van Iraanse 'martelaren voor Irak'. Radicale elementen in Iran hebben begin juni aangekondigd een 'martelarenbrigade' te (willen) formeren om te strijden tegen de Coalitie die "Najaf en Kerbala ontoren". Er moet vanuit worden gegaan dat de Iraanse autoriteiten dit zullen tegengaan. Feit is ook dat er nauwelijks positieve respons op de oproep voor martelaarschap in Irak onder de bevolking waarneembaar is.

C. Veiligheidsituatie (MIVD):

In Zuid-Irak is de veiligheidssituatie, en dan vooral de situatie betrekking hebbend op vijandelijkheden door de Muqtada al-Sadr's Militie (MM) jegens de *Multi National Forces* (MNF), de afgelopen dagen relatief rustig gebleven. De opleving van anti-MNF activiteiten vanuit de MM zoals deze in de maand mei werd gesignaleerd heeft niet aangehouden. Er worden in Zuid-Irak, ondanks deze relatieve rust, evenwel nog steeds anti-MNF activiteiten gemeld.

De veiligheidssituatie in Zuid-Irak wordt beïnvloed door ontwikkelingen op het nationale niveau en rond de heilige shi'ietische plaatsen Najaf, Karbala en Kufa. Het staakt-het-vuren dat op vrijdag 4 juni jl., door Muqtada al-Sadr en Iraakse (shi'ietische) autoriteiten is overeengekomen en waardoor zowel de MM als de MNF zich uit Najaf en Kufa zouden terugtrekken, houdt al enige dagen stand. De veiligheidssituatie in het operatiegebied van de *Multi National Division Central South* (MNDCS), waarin de steden Najaf en Kufa zijn gelegen, lijkt hierdoor op dit moment te zijn verbeterd. Volgens Iraakse autoriteiten en woordvoerders van de MNF zouden strijders van de MM van veel locaties in Najaf en Kufa zijn weggetrokken. Ze zouden de steden zelf evenwel niet hebben verlaten. Verschillende bronnen geven aan dat er nog steeds MM-strijders aanwezig zijn op enkele belangrijke locaties in Najaf en Kufa.

Van MNF zijde wordt benadrukt dat het akkoord geen overeenkomst is tussen de MNF en Muqtada al-Sadr maar tussen Iraakse autoriteiten en Muqtada al-Sadr. De MNF hebben een verzoek van de gouverneur van Najaf, de Iraakse politie de veiligheid in Najaf en Kufa te laten handhaven, ingewilligd en hun troepen deels teruggetrokken. Er is echter geen sprake van een volledige terugtrekking van de MNF uit Najaf en Kufa. Daarentegen heeft de MNF zich wel teruggetrokken uit de omgeving van de Imam Ali Moskee in Najaf, één van de belangrijkste shi'ietische heiligdommen.

In Najaf en Kufa is de Iraakse politie voor het eerst sinds weken weer actief. De terugkeer van de Iraakse politie in Najaf is een positief teken. Het valt echter niet te verwachten dat ze op korte termijn volledig inzetbaar zal zijn. De politieorganisatie in deze steden is de afgelopen maanden volkomen buitenspel gezet door de MM of heeft de zijde gekozen van de MM, en zal hierdoor moeite hebben, ook gezien de nog steeds aanwezige MM-strijders in deze steden, om hun taken weer op te pakken.

Ondanks dat het staakt-het-vuren tot nu toe lijkt stand te houden is het prematuur om van een daadwerkelijk einde van vijandelijkheden tussen MM en MNF te spreken. Elders in Irak, en dan met name in Bagdad, worden nog wel vijandelijkheden tussen MM en MNF waargenomen. Ook door de nog niet volledige terugtrekking van MM uit Najaf en Kufa kan een toekomstig opklaaien van geweld niet worden uitgesloten. Het is wel mogelijk dat Muqtada al-Sadr deze periode gebruikt om tijd te winnen tot na de bestuursoverdracht om daarna een gunstiger onderhandelingspositie te verwerven. Al-Sadr kan deze relatieve rust tevens gebruiken om zijn milities te hergroeperen en te bevoorraden. Gezien nog immer voortdurende gemelde gevechtsvoorbereidende activiteiten en aanwezigheid van MM strijders te Najaf en Kufa lijkt Muqtada al-Sadr zich momenteel niet volledig in te zetten voor of gerust te zijn op een vreedzame oplossing.

Vanuit diverse bronnen wordt gerapporteerd dat gedurende de komende periode voor, tijdens en nog enige tijd na de bestuursoverdracht op 30 juni 2004, het zwaartepunt van gewelddadigheden jegens Iraakse en MNF doelen in Bagdad zal liggen. Hierbij zouden anti-MNF strijders vanuit andere delen van Irak naar Bagdad en omgeving zijn getrokken om aldaar aanslagen te plegen. Het gaat hier dan vooral om strijders uit steden die gelegen zijn in de 'Sunnitische driehoek' en zogenoemde buitenlandse strijders. De huidige, stijgende lijn van aanslagen in Bagdad doet inderdaad vermoeden dat anti-MNF elementen zich in toenemende mate op deze stad richten. Een verdere toename in gewelddadigheden en aanslagen tegen 'soft targets' (personen en organisaties die zich inzetten voor de wederopbouw van Irak) wordt daarom dezerzijds als waarschijnlijk ingeschat. Op dit moment lijkt sprake te zijn van een zeker afvlakken van de eerder stijgende trend van aanvallen op Coalitie Troepen in geheel Irak ('hard targets').

De mogelijk toekomstige doelwitten zijn in de komende periode niet anders dan voorheen. Naast MNF personeel en locaties zijn de Iraakse veiligheidsorganisaties, leden van de *Iraqi Interim Government* (IIG), lokale of regionale autoriteiten en belangrijke infrastructuur nog steeds het doelwit van radicale elementen die de wederopbouw van Irak willen hinderen. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat vooral de IIG en belangrijke (economische) infrastructuur in de komende periode doelwitten zijn.

De activiteiten van buitenlandse strijders in Irak zouden een stijgende lijn vertonen en er zouden voorbereidingen getroffen worden voor aanslagen tegen de IIG. Deze moeten in toenemende mate gaan plaatsvinden naarmate de datum van bestuursoverdracht dichterbij komt. De afgelopen maanden zou er een toenemende betrokkenheid van Iraakse (tribale) smokkelnetwerken in de ondersteuning bij grensoverschrijdingen door buitenlandse strijders naar en van Irak gesignaleerd zijn. Diverse netwerken langs de grenzen met Syrië en Saudi-Arabië zouden hierin participeren. Expliciet wordt de omgeving van de Saudische steden Ar'ar en Rafha (grensovergang Saudi-Arabië – al-Muthanna) genoemd als gebieden waar deze netwerken actief zouden zijn.

II Internationaal Terrorisme (AIVD)

Op 4 juni hebben de Amerikaanse strijdkrachten bekendgemaakt dat de Iraakse politie eind mei Omar Baziyani heeft gearresteerd. Hij wordt door de VS omschreven als een belangrijke leider uit het terroristische netwerk van de aan al-Qa'ida gelieerde Abu Musab al-Zarqawi. Omar Baziyani, alias van Omar Abdal Karim Abdel Aziz, staat bekend als een commandant van de van oorsprong Koerdische terroristische organisatie Ansar al-Islam en hij was in die functie betrokken bij aanvallen op de Koerdische partijen in Noord-Irak. Het is aannemelijk dat deze Omar Baziyani contacten heeft onderhouden met elementen uit het netwerk van de Jordaanse terroristenleider al-Zarqawi. Hoewel de arrestatie van Baziyani een belangrijke vangst is, zal zijn aanhouding de dreiging die in Irak nog steeds uitgaat van (internationaal) terroristische netwerken, niet wezenlijk verminderen.

III Economische ontwikkelingen (BZ)

Tijdens de laatste Golfstaten werkgroep in Brussel heeft de Commissie een uiteenzetting gegeven over de besteding van de 200 miljoen Euro die de CIE t.b.v. de wederopbouw van Irak gecommitteerd heeft. De eerste 40 miljoen- komend ten laste van het budget van 2003- zijn met name besteed aan onderwijs, gezondheidszorg, creatie van banen, sanitation en institution building. De resterende 160 miljoen zullen via het Wereldbank Trustfund (80 miljoen) en het UN Trustfund (eveneens 80 miljoen) aan de zelfde thema's besteed worden. De inkomsten uit de olie-productie vloeien ingevolge VR-resolutie 1483 toe aan het 'Development Fund for Iraq, waarover de IIG volgens VR-resolutie 1546, na ontbinding van de CPA, alleen zal beschikken. De olie-productie is inmiddels terug op het niveau van 1,9 miljoen barrels/day. De voedselvoorraden worden thans op het niveau van 14 tot 20 dagen behoeften geschat, relatief laag vergeleken met het niveau van eind april (40 dagen).

+++++

Bijlage

Wederopbouw veiligheidsorganisaties

Kort na het totstandkomen van de IIG werd – mede op instigatie van premier Allawi - een akkoord bereikt tussen verschillende Iraakse politieke partijen om hun milities op te heffen en deze deels te laten integreren in de reguliere Iraakse veiligheidsorganisaties. Het akkoord werd gesloten tussen negen politieke partijen en heeft betrekking op (in totaal) naar schatting 100.000 militieleden. Van deze 100.000 man zou ongeveer 60% opgenomen worden in de Iraakse veiligheidsorganisaties. Militieleden die niet geïncorporeerd worden in de reguliere veiligheidsorganisaties kunnen gebruik maken van een afvloeiingsregeling. Hierbij moet gedacht worden aan scholing of geldelijke vergoedingen.

Naast de grootste gewapende milities in Irak, het Badr-korps (de paramilitaire tak van *Supreme Counsel of the Islamic Revolution*, SCIRI) en de Koerdische *Peshmerga* van zowel de *Kurdistan Democratic Party* (KDP) als de *Patriotic Union of Kurdistan* (PUK), zijn ook kleinere milities akkoord gegaan met hun ontbinding. Achtereenvolgens zijn dit de milities van de *Iraqi Islamic Party*, het *Iraqi National Accord* (INA), *Iraqi National Congress* (INC), de Iraakse Hezbollah, de Iraakse Communistische Partij en de Dawa Partij.

De Iraakse premier, Iyad Allawi, verklaarde dat een speciaal Iraaks regeringscomité was opgericht om leiding te geven aan het ontbindings- en integratieproces van de diverse milities. Het proces zou voor een belangrijk deel afgerond moeten worden voor de geplande verkiezingen in januari 2005. In de maanden daarna zou de ontbinding van deze milities in zijn geheel afgerond moeten worden. Voorts maakte de *Coalition Provisional Authority* (CPA) bekend dat gewapende milities, die zich niet onder staatscontrole (willen) stellen vanaf dit moment illegaal zijn en bestreden worden. Duidelijk is dat de milities van Muqtada al-Sadr niet onder het akkoord vallen. Naaste medewerkers van Muqtada al-Sadr hebben het akkoord verworpen en stellen dat de milities van Muqtada al Sadr meer een volksbeweging zijn dan een militie.

Het bereikte akkoord is deels een formalisering van een proces dat zich al enige tijd in Irak voltrekt. Al geruime tijd zijn verschillende (aan tribale- of politieke groeperingen verbonden) milities betrokken bij de handhaving van orde en veiligheid in Irak en ook voor een deel al werkzaam binnen de diverse Iraakse veiligheidsorganisaties. Dit is ook in Zuid-Irak het geval waar bijvoorbeeld veel leden van het Badr-korps actief zijn binnen de lokale politiekorpsen. Ook kleinere, shi'ietische milities hebben reeds langere tijd personeel binnen de reguliere veiligheidsorganisaties van Zuid-Irak.

De ontmanteling en het onder staatscontrole plaatsen van milities in Irak is evenwel een cruciale stap die genomen moet worden om een nationaal Iraaks veiligheidsbeleid tot verwezenlijken. Dit is afhankelijk van de wil van de Iraakse politieke partijen en hun milities om hun eigenbelang niet te laten prevaleren boven het nationale belang. Deze verschuiving in loyaliteit zal echter moeilijk te bereiken

zijn en valt, mede gelet op de geplande verkiezingen in 2005, niet op korte termijn te verwachten.

Daarnaast is voor het slagen van een dergelijke ontmanteling het bieden van een aantrekkelijk bestaansalternatief voor militieleden die hun heil buiten de militties (willen of moeten) zoeken een vereiste. Binnen het akkoord zijn regelingen opgenomen, zoals omscholing of een geldelijke vergoeding, die een middel moeten zijn om de overtollige 40% een start te kunnen laten maken in de civiele maatschappij. In hoeverre deze regelingen ook werkelijk het beoogde effect zullen hebben, zal nog moeten blijken. Gezien de hoge werkloosheid in Irak is een onzeker bestaan als ex-militielid op dit moment echter niet erg aantrekkelijk.

+++